

Leon Józwiak – powstaniec wielkopolski i uczestnik bitwy o Monte Cassino

Leon Józwiak urodził się 7 marca 1902 r. w Gębicach, w rodzinie Michała i Agnieszki Józwiaków. Jako niespełna 17-letni chłopak, 1 stycznia 1919 r. wstąpił w szeregi oddziału powstańczego, który sformował się w Gębicach. Walczył w Powstaniu Wielkopolskim do 18 lutego 1919 r. Był robotnikiem. Ożenił się z Marianną Kluczykowską – siostrą Stefana Kluczykowskiego. Wychował wraz z żoną córki Teresę i Czesławę.

Został zmobilizowany w końcu sierpnia 1939 r. Dostał się do niewoli sowieckiej na Lubelszczyźnie. Stamtąd wywieziono go do łagru w głąb Związku Sowieckiego. Udało mu się jednak wstąpić, podobnie jak Stefanowi Kluczykowskiemu, do Armii Polskiej w ZSRR tworzonej przez generała Władysława Andersa. Z armią tą przybył do Włoch przez Iran, aby wziąć udział w wyzwolaniu Europy. Był kierowcą dodge'a i pracował w zaopatrzeniu. Wraz ze swą kompanią walczył w bitwie pod Monte Cassino. Z kompanii tej przeżył tylko on oraz kilku jego towarzyszy.

Wraz ze swoim szwagrem, Stefanem Kluczykowskim, po zakończeniu kampanii włoskiej został przewieziony przez aliantów do Anglii. Po zdemobilizowaniu w 1948 r. obaj powrócili do kraju, do Gębic.

Po wojnie Leon Józwiak pracował jako robotnik melioracyjny. Zmarł w Gębicach w dniu 17 sierpnia 1982 r.

Odnaczony został Wielkopolskim Krzyżem Powstańczym, Gwiazdą za Wojnę 1939 – 1945, Odznaką Grunwaldzką, Odznaką Pamiątkową Monte Cassino, Medalem Zwycięstwa i Wolności oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Opracowała Irena Tupalska

na podstawie informacji od Stanisława Galewskiego, właściciela domu, w którym mieszkał Leon Józwiak oraz na podstawie publikacji pod redakcją Danuty Konieczki Śliwińskiej „Mogilno w Powstaniu Wielkopolskim (1918 – 1919)”